

Проблеми обліку витрат на виробництво продукції рослинництва

Крочак О.І., к.е.н., доцент

Уманський національний університет садівництва

При визначенні фінансових результатів діяльності аграрних суб'єктів господарювання одне з центральних місць займає облік витрат. Він є одним з найважливіших розділів внутрішньогосподарського обліку. Облік витрат і виходу продукції є одним з найбільш відповідальних та трудомістких ділянок облікової роботи. У сучасних умовах господарювання оперативна інформація про витрати на виробництво сільськогосподарських культур відіграє надзвичайно важливу роль.

В сільськогосподарських підприємствах одним із основних процесів господарської діяльності є виробництво продукції рослинництва. Для його забезпечення використовуються сировина, природні та трудові ресурси, паливо, основні засоби і в результаті одержується продукція, яку потім підприємство реалізує. Важливою особливістю такого процесу є акумулювання витрат на виробництво продукції рослинництва, які виражають її виробничу собівартість. До витрат виробництва включаються витрати, які передбачені технологією виробництва, перебувають у залежності від обсягу виробленої продукції і становлять її речову основу.

Ставінчук Д.В. відмічає, що для обліку витрат і калькулювання собівартості продукції рослинництва в різних підприємствах використовують наступні методи: позамовний, попередільний та нормативний. Одночасно з цим, використовуються і метод фактичної собівартості, тобто, послідовне накопичення даних про фактичні витрати виробництва без відображення в обліку даних про їх величину за діючими нормами. Співставлення фактичних витрат на виробництво одиниці продукції з стандартними (нормативними) витратами створює система контролю.

Аналітичний облік витрат і виходу продукції рослинництві суб'єкти господарювання ведуть у розрізі об'єктів, якими є сільськогосподарські культури або групи культур, сільськогосподарські роботи, внутрішньогосподарські підрозділи тощо. Ці об'єкти обліку, на думку В.М. Жука, у галузі рослинництва у кожному господарстві визначають виходячи з конкретних умов господарювання.

Кожне сільськогосподарське підприємство, стверджує А. Собченко, представляється такими основними характеристиками обліку витрат виробництва продукції рослинництва: особливості та етапи, з яких цей облік складається. Керівник підприємства має створити всі необхідні умови для правильного ведення бухгалтерського обліку, забезпечити виконання всіма підрозділами та службами, які мають відношення до обліку, правомірних вимог бухгалтера щодо дотримання порядку оформлення та здачі для групування первинних документів.

Собівартість продукції галузі рослинництва, відмічає М.Ф. Огійчук може бути достовірною лише при відмові сільськогосподарських підприємств від котлового методу обліку витрат на виробництво продукції, а їх розподіл за допомогою умовних методів може скоротиться до мінімуму. Основною умовою для цього є визнання кожної окремої сільськогосподарської культури як самостійного об'єкту обліку витрат.

На підтримку вище сказаного, Б.В. Мельничук . відмічає, що виробничі витрати рослинництва у момент її первісного визнання є заниженими. Причина цього - не включення до їх складу вартості послуг власних допоміжних виробництв та загальновиробничих витрат. В обліку це призводить до викривлення визначення фінансових результатів. Автор, для виправлення даної ситуації, пропонує здійснювати розподіл загальновиробничих витрат між об'єктами обліку галузі щомісячно. Як результат, забезпечується достовірне відображення інформації про фінансові результати та витрати, що виникли на виробництві в момент вирощування і оприбуткування продукції.